МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 1 (51), 2026

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“SCIENCE VISION 2035.
МОЛОДЬ ФОРМУЄ МАЙБУТНЄ”

26 березня 2026 р.

Київ
2026

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 5 від 29.04.2026)

Редакційна колегія:

С. В. Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф.
К. В. Муравйов, д-р юрид. наук, проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
Г. О. Братусь, д-р екон. наук, проф.
І. М. Капеліста, канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк, координатор роботи НТСА МАУП у зв'язку з науково-дослідною частиною
М. І. Данилюк, голова НТСА МАУП, голова НТСА МАУП ін-ту психології та соціальних наук
В. В. Карцева, заступник голови НТСА МАУП, заступник голови НТСА МАУП ін-ту психології та соціальних наук
М. Бабенко, секретар НТСА МАУП
А. Котляр, голова НТСА МАУП Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу
В. Грибенюк, голова НТСА МАУП Навчально-наукового ін-ту безпеки
О. Скарлат, голова НТСА МАУП ф-ту дизайну
А. Боженок, голова НТСА МАУП ф-ту комп'ютерно-інформаційних технологій

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (51). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2026. 198 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Science Vision 2035. Молодь формує майбутнє" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 26 березня 2026 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з таких проблематик: молодіжні наукові візії розвитку сучасного бізнесу; психологія і соціальні науки майбутнього: молодь як рушій інновацій; роль молоді у забезпеченні безпеки та дотриманні прав людини в Україні; дизайн у контексті суспільних та технологічних трансформацій; сучасні цифрові виклики: доброчесність, ШІ та відкриті технології.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться висвітленими темами молодіжної науки в Україні.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*

УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2026

Д. Р. Горбулевич
Історичні аспекти виникнення штучного інтелекту *153*

Є. В. Грігєрман
Цифрові маркетингові інновації у будівельній галузі *156*

А. А. Жук
Академічна сумлінність: передумови недотримання та шляхи вирішення проблеми *158*

Д. Зубар
Цифровий маркетинг у системі конкурентоспроможності бізнесу *161*

Д. С. Кадочніков
Етичне використання штучного інтелекту та відкритих технологій у ВНЗ *163*

Є. О. Кириленко
Управління штучним інтелектом у контексті торговельної політики та комерційної дипломатії *165*

В. О. Ковтун
Роль штучного інтелекту у підвищенні ефективності публічного управління та забезпеченні державної безпеки *167*

І. І. Колісник
Втілений інтелект: як ШІ переходить від алгоритмів до фізичних оболонок *169*

Х. К. Кордулян
Цифрова трансформація фінансів як чинник розвитку сучасного бізнесу *172*

О. А. Маширенко, Є. А. Летич
Штучний інтелект у модернізації публічного управління: можливості та виклики *174*

В. С. Молоткова
Значення штучного інтелекту для сучасного бізнесу *176*

В. Пащенко
Інформаційне забезпечення населення прифронтових територій як чинник соціально-економічної стабільності регіону *179*

А. А. Поливана
Проблеми академічної доброчесності в епоху цифрових технологій *182*

І. І. Попівчук
Академічна доброчесність як складова професійної підготовки майбутніх фахівців з публічного управління *184*

Д. С. КАДОЧНІКОВ
здобувач першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність "Менеджмент", група Е-9-25-М1М-Н(1,6д),
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
ПрАТ ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Науковий керівник:
Т. М. ЧЕРВІНСЬКА
канд. екон. наук, доц., зав. кафедри економіки бізнесу,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
ПрАТ ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом"
ORGID: 0000-0001-7657-2855

ЕТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ВІДКРИТИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВНЗ

Доступність і популярність інструментів систем генеративного штучного інтелекту піднімає нові проблеми відповідальності, конфіденційності, етики в освітній галузі. Результати світових досліджень доводять, що системи штучного інтелекту мають високий потенціал використання у освіті, та потребують дослідження. Зокрема, особлива увага приділяється проблемі викликів і ризиків, що пов'язані з їх застосуванням.

На разі питання етичного використання штучного інтелекту та відкритих технологій перейшло з розряду теоретичних дискусій у площину жорсткого регулювання та стратегічного виживання університетів. У світі ШІ більше не сприймається як просто "інструмент для написання есе". Провідні університети світу розробляють та впроваджують комплексні політики, що базуються на людиноцентричному підході, й замість тотальних заборон університети переходять до "цифрової грамотності" та навчають студентів не як приховати використання ШІ, а як правильно його цитувати і верифікувати. Міжнародні ВНЗ активно проваджують ідею, що алгоритми навчання та набори даних мають бути відкритими для аудиту, і це дозволить уникати алгоритмічної упередженості, й проводити оцінку етичного впливу будь-якої ШІ-системи, що використовується в навчанні.

В Україні 2025–2026 рр. стали періодом активної нормативної розбудови, але попри війну цифровізація освіти залишається пріоритетом. У 2025 році МОН спільно з Мінцифрою надали оновленні Рекомендації щодо відповідального використання ШІ у ЗВО, що визначають межі, де ШІ допомагає (генерація ідей, персоналізація навчання), а де перешкоджає (замінює критичне мислення готовими відповідями) [1]. Також у рекомендаціях йдеться про те, як складати якісні запити, розробляти завдання й обирати корисні ШІ-інструменти. Даним документом заперечується твердження про те, що

ШІ загрожує академічній доброчесності, витісняє викладачів чи є надто дорогим у впровадженні.

В контексті євроінтеграційних процесів наша держава активно впроваджує принципи етики ШІ від ЮНЕСКО та готує власне законодавство, узгоджене з європейським щоб дипломи українських ВНЗ залишалися конкурентними на міжнародному ринку. На сьогодні важливою є роль штучного інтелекту як засобу інклюзії та відновлення, коли в умовах дистанційного навчання через безпекові ризики, ШІ допомагає адаптувати навчальні матеріали для студентів, які мають обмежений доступ до ресурсів або перебувають в кризових умовах.

Етичне використання штучного інтелекту (ШІ) та відкритих технологій у вищій освіті представляє баланс між інноваціями та академічною доброчесністю, що став базовим інструментом, який вимагає чіткого дотримання правил гри [2]. До його основних аспектів, які допомагають закладам освіти інтегрувати ці технології етично та ефективно належать:

1. Академічна доброчесність для якої важливо встановити межу між допомогою алгоритму і початком плагіату, що полягає у встановленні прозорості, коли студенти повинні відкрито зазначати, які саме інструменти ШІ (наприклад, Gemini, ChatGPT) вони використовували та для виконання яких завдань (пошук джерел, структурування чи редагування). Викладачі, які мають оцінити сам процес навчання, а не лише результат, коли переходять від перевірки фінальних есе до критичного аналізу відповідей ШІ та усних захистів. Також обов'язково має бути заповнена Декларація про використання автором ШІ (наприклад, впровадження пункту в курсових роботах);

2. Відкриті технології (Open Source, Open Access) забезпечують рівний доступ до навчання, що дозволяє використовувати безкоштовні підручники та програмне забезпечення, й знижує фінансовий бар'єр для студентів. Університети отримують можливість створювати спільні розробки власних мовних моделей архітектур (наприклад, Llama, Mistral) адаптуючи їх під конкретні наукові дисципліни й це підвищує прозорість освіти, підтримує інклюзивність та прискорює науковий розвиток.

3. Етичні ризики тим не менш завжди присутні, що виражають ймовірність порушення моральних норм, професійних стандартів або прав людини в процесі діяльності, й може призвести до репутаційних втрат, правових наслідків та психологічної шкоди. Основні з них включають упередженість через критичний аналіз генерування ШІ, зокрема на предмет гендерних чи расових стереотипів; порушення приватності даних, що включає заборону завантаження конфіденційних досліджень або персональних даних студентів у публічні хмари ШІ; цифровий розрив із забезпечення доступу до потужних обчислювальних ресурсів для всіх без виключення студентів [3].

При цьому кардинально змінюється роль викладача в навчальному процесі, який фактично стає наставником, й вчить цифровій грамотності, пояснюючи, що етичне використання нових технологій, насамперед, передбачає розвиток критичного мислення у студента, який має усвідомити, що ШІ генерує не завжди достовірну інформацію, яка завжди потребує перевірки. Для

подолання означених ризиків в Україні можна використати кращі світові практики, наприклад, щодо впровадження загальноприйнятої в Європі моделі функціонування етичних комітетів, навчання персоналу, забезпечення відкритого діалогу та моніторингу дотримання етичних норм.

Отже, беззаперечно використання штучного інтелекту та відкритих технологій має високий потенціал використання у освіті, але потребує подальшої роботи в даному напрямі, консолідації зусиль влади та суспільства задля етичного впровадження, розвитку та вдосконалення, адже саме від "цифрової грамотності" та вміння його правильно використовувати, мінімізуючи наявні ризики, залежить кінцевий результат.

Джерела

1. https://osvita.ua/vnz/reform/94561/
2. *Шевель А.* Етичні аспекти штучного інтелекту. *Вісник Львівського ун-ту. Серія "Філос.-політолог. студії"*. 2024. Вип. 56. С. 156–162.
3. *Шапаренко О.* Проблеми етики при використанні штучного інтелекту в освіті. Інтернет-конф. Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (вип. 96), 2025. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. http://www.konferenciaonline.org.ua/ua/conferencia/

Є. О. КИРИЛЕНКО

здобувачка першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність "Міжнародна економіка",
факультет міжнародної економіки і менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Науковий керівник:
О. М. ЯЦЕНКО
д-р екон. наук, проф.,
в.о. завідувача кафедри міжнародної торгівлі та маркетингу,
факультет міжнародної економіки і менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: 0000-0003-4399-2217

УПРАВЛІННЯ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ У КОНТЕКСТІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

У епоху цифрової трансформації світової економіки суттєво змінюються механізми функціонування міжнародної торгівлі, де одне із визначальних місць займає штучний інтелект. За оцінками Світової організації торгівлі, використання ШІ може сприяти зростанню обсягів світової торгівлі на 34–